

TÜRKİYE CUMHURİYETİ, KAZANILMIS CUMHURİYET

En Büyük Bayram hepimize kutlu olsun !

Bu yıl Cumhuriyetimizin Lozanda uluslararası hukuken tanınmasının ve kuruluşunun **88.** yılını kutluyoruz. Yine bu yıl İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının internasyonal yönetimden Türkiye Cumhuriyetinin denetimine bırakıldığı **Montreux Antlaşmasının 75. yıldönümüdür.** Cumhuriyetimizin çocukları olan bizler bugün Devletimizin kuruluşunda kilit noktasını teşkil eden önemli antlaşmaların yapıldığı İsviçrede alnımız açık, başımız dik olarak yaşıyoruz. Unutmamalıyız ki bugün gayet normal olarak kutladığımız bu günler, Milletimizin Büyük Atatürkün Önderliğinde verdiği benzeri olmayan bir mücadelenin sonunda kazanılmıştır.

Bildiğiniz gibi, Birinci Dünya Savaşından yenik olarak çıktık ve 30 Ekim 1918 de Mondros Ates-kes Antlaşmasını imzalamak zorunda kaldık. Mütarekeden sonra Barış anlaşması için Masaya oturmak gerekirken, İttifak Devletleri bu antlaşmayı bahane ederek, Ordularımızı silahsızlandırmaya, sinsice Vatanımızı işgal etmeye ve kendi aralarında paylaşmaya kalkıştılar.

Halbuki, bizimle birlikte Birinci Dünya Savaşına giren ve bu Harbin asıl sorumluları olan Almanya ve Avusturya çok küçük kayıplarla yakalarını kurtarabildiler. Çünkü Sömürgeci İttifak devletlerinin asıl hedefi Osmanlı Devletinin zengin mirasına konmak ve daha da kötüsü, hazır fırsat gelmişken, Türk Milletini Tarih sahnesinden silmek, kısaca yok etmektir. O Devirde İngiltere Basbakanı olan Lloyd George İngiltere Parlamentosunda:

“Türkiye Tarih sahnesinden siliniyor diye üzülecek değiliz” diyordu.

(The Times, 25 Mayıs 1920)

Niyetleri belliydi. Yüzyıllar süren bu rüyalarını gerçekleştirmek için, içimizdeki ve dışımızdaki düşmanlarımızla işbirliği yaparak çeşitli hilelere ve saldırılara yöneldiler. Fakat Atatürk ve Türk Milleti onların kötü niyetli hesaplarını boşa çıkardı. Bunu hiç bir zaman unutmamalıyız !

Birinci Dünya savaşından sonra müttefik orduları tarafından işgal edilmeye çalışılan Vatanımız, tarihte hiç yaşamadığımız bir karanlık dönemin içindeydi.

O günlerin zor şartları altında sıkıntı çeken ve kurtuluş ümitlerini yitirmiş olan birçok insanımız, aydınlarımız da dahil, sömürgeci devletlerce birçok ülkede uygulanan Mandat Sisteminin Türkiye için de faydalı bir çözüm yolu olacağına samimiyetle inanıyorlardı.

Gerçekleri ve geleceği çok iyi görebilen Büyük Önder ATATÜRK böyle düşüncelerin bir hayal olduğunu Eylül 1919 da, Sivas Kongresinde, aşağıdaki veciz sözleriyle belirtti:

„Bağımsız yaşamaya hak kazandığını ispatlayamayan Milletlere bu hak kimse tarafından verilmez“

Bu sözlerin o gün olduğu kadar bugün de ne kadar doğru olduğu gayet açık ortadadır. Bunu anlamak için çevremize bakmamız yeterlidir.

Tarihimizin bu en karanlık döneminde dahi kendine ve Milletine güvenen Atatürk, Ulusça bu zorluğu da yenebileceğimize inanıyordu.

Mustafa Kemal Halkın haklarının ancak milletin kendi iradesiyle alınabileceğine inanıyordu. Bu da Milletin doğrudan temsil edildiği bağımsız bir Meclis ile mümkün olabilirdi.

Ancak bazı Vatansever Aydınlar İstanbulda bulunan Osmanlı Mebuslar Meclisinin alacağı kararlara İttifak Devletlerinin saygı göstereceğine inanıyorlardı.

İstanbul'un 16 Mart 1920 tarihinde İttifak devletleri tarafından işgali, Osmanlı Mebuslar Meclisinin dağıtılması ve Milletvekillerinin Maltaya Sürgüne gönderilmesi, ATATÜRK'ün ne kadar ileri görüşlü olduğunu herkese bir kere daha gösterdi.

Bunun üzerine Milli İradenin ancak Anadolu'nun kalbinin attığı Ankara'da kurulacak bir Meclisle gerçekleşebileceği fikri herkes tarafından anlaşıldı ve benimsendi (Lord Kinross).

23 Nisan 1920 de Ankara'da toplanan Büyük Millet Meclisi, 19 Mayıs 1919 da ATATÜRK'ün Önderliğinde başlattığı Milli Mücadeleyi tam olarak halkın iradesine dayanarak (yani tam demokrasiyle) 30 Ağustos 1922 Zaferine kadar başarı ile sürdürdü.

Atatürk'ün ozaman başlattığı mücadele, **Türk Milletinin bir Ölüm-Kalım savaşıydı.** Eğer kaybetmiş olsaydık, hiç kimse bugün bunun hesabını sormazdı.

Milli kurtuluş savaşını büyük bir Zaferle kazanan Türk Milleti, Onun hayat hakkını dahi tanımaya niyetli olmayan düşmanlarını Kasım 1922 de Lozanda barış masasına oturtmayı da başarmıştır.

O günkü rakiplerimiz hala savaş meydanlarında kaybetmiş oldukları partiyi Lozanda blöf ve diplomasi oyunları ile kazanabileceklerini umuyorlardı. Onlar kemikleşmiş ön yargılarıyla, karşılarındaki gücün ya farkında değillerdi ya da bunu bir türlü kabullenemiyorlardı. İşte onlara bunu kabul ettirmek gerekiyordu.

Lozan`da Türk Milleti büyük bir bedel ödeyerek kazandığı haklarını, o devrin en güçlü devletlerine kabul ettirerek, kanıyla ve canıyla verdiği imtihanı kazanmıştır. İşte bunun için, ünlü Amerikalı Tarihçi ve büyük Türk dostu

Profesör Stanford Shaw (University of California, Los Angeles, USA)

Türkiye Cumhuriyeti için "Kazanılmış Cumhuriyet" demiştir.

Lozan Antlaşması (24 Temmuz 1923), şan ve şerefle kazanılan Milli Mücadelemizin uluslararası bir konferansta resmen ve hukuken kabul edilmesidir ve kısa bir süre sonra 29 Ekim 1923 de kurulan

Cumhuriyetimizin temel taşıdır.

Türk Milleti Lozanda Tarihle hesaplaşmış ve Tarihte yeni bir sayfa açmıştır.

Bütün eski hesaplar Lozan`da kapanmıştır.

Bunun için Türk'ün hiç kimseye yeniden vereceği bir hesap yoktur. Sevr Antlaşmasını tekrar sahneye getirmek isteyenlerin elinde hukuki, veya tarihi bir sebep yoktur. Bize hesap sormak isteyenlere, önce kendilerinin hesap vermeleri gerektiği hatırlatılmalıdır.

Bunun bilincinde olarak, Türk Milletine karşı oynanmak istenen oyunlara ve tuzaklara düşmemek ve uyanık olmak gerekir.

Lozan Antlaşması Ülkemizin bulunduğu, Dünyanın en kritik stratejik bölgelerinden birinde barışın ve istikrarın sağlanmasında bugüne kadar çok önemli bir rol oynamıştır ve oynamaya devam etmektedir. Türk Milleti Atatürkün gösterdiği

“Yurtta Sulh, Cihanda Sulh”

Hedefini gerçekleştirmek için üzerine düşen görevi yerine getirmiştir.

Atatürk, Cumhuriyetimizin kuruluşundan sonra, hepimizin bildiği **Devrimleri** gerçekleştirerek, **Türkiyenin Asrın medeniyetine uygun modern bir Ülke** olarak gelişmesine öncülük etmiştir.

Bu Devrimlerden bir tanesi, **4 Ekim 1926** da İsviçreden hemen hemen aynısını aldığımız ve bu sene **85. yıldönümünü kutladığımız Medeni Kanundur**. Bu Kanun İsviçreye paralel olarak, 2003 yılında zamanın gerçeklerine uygun olarak güncellenmiş ve özellikle Evlilik, Miras ve Kadın hakları konularında önemli yenilikler getirmiştir. Yine çok önemli bir devrimde 1934 yılında kabul edilen, **Kadınlara seçme ve seçilme hakkını getiren kanundur**. Burada ilginç olan bir hususta Medeni Kanunu aldığımız İsviçrede kadınlara aynı hakların 1971 de verilmiş olmasıdır. Ayrıca **Kadın-Erkek eşitliği** Türkiyede 1930 lu yıllardan başlayarak gerçekleştirilmiştir. Türkiye bu konuda bazı Avrupa Ülkelerinden öndedir.

Bu örnekler de gösteriyorki, Türkiye zamanın medeniyetine birçok konuda erişmiş ve bazı konularda aşmıştır. Ancak Medeniyetler yarışması henüz bitmiş değildir. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Dünyadaki saygınlığımızı savunabilmemiz için, Atatürk'ün Eylül 1919 da, Sivas Kongresinde söylediklerini unutmamamız gerekmektedir. Bu sadece Millet olarak değil, cemiyetler ve hatta bireyler olarak da geçerlidir.

Cumhuriyet Bayramimizi, Cumhuriyetimizin temelini teskil eden Lozan Antlaşmasının ve Boğazlar üzerindeki tam egemenliğimizi kazandığımız Montreux Antlaşmasının yapıldığı ve Medeni Kanunumuzu aldığımız İsviçrede kutluyoruz. Bunu, İsviçreli dostlarımıza da anlatmalı ve iki dost Ülke arasındaki tarihi bağları birlikte hatırlamalı, hatta birlikte kutlamalıyız.

Bize Dünyanın her yerinde başımız dik ve gururla yaşayabildiğimiz aydınlık günleri armağan eden **Büyük Atatürk'ü, Onun değerli arkadaşlarını ve canlarını, kanlarını bizim için feda eden Şehit ve Gazilerimizi sevgi, saygı ve rahmetle anıyoruz.**

Cumhuriyet Bayramımız kutlu olsun

Saygılarımla

Dr: Kahraman Tunaboşlu
İsviçre Türk Toplumunu Başkanı

29 Ekim 2011